

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІННОВАТИКИ,
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту інноватики,
природокористування та
інфраструктури

Василь БРИЧ

“30” _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

_____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

“30” _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

“ОЦІНКА ЗЕМЛІ ТА НЕРУХОМОСТІ”

Ступінь вищої освіти – “бакалавр”

Галузь знань: 19 “Архітектура та будівництво”

Спеціальність: 193 “Геодезія та землеустрій”

Освітньо-професійна програма: “Експертна оцінка землі та
нерухомого майна”

Кафедра економічної експертизи та землевпорядкування

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС, год.	Тренінг, год.	Самостійна робота студ., год.	Разом, год.	Іспит (семестр)
Денна	III	5	32	14	3	6	35	90	5
Заочна	III	5	8	4	-	-	78	90	5

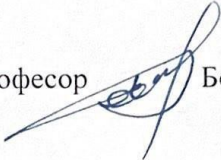
Тернопіль – ЗУНУ, 2024

30.08.2024
[Signature]

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 19 “Архітектура та будівництво”, спеціальності: 193 “Геодезія та землеустрій”, затвердженої Вченою Радою Західноукраїнського національного університету, (протокол № 9 від 15.06.2022 р.).

Робочу програму склав, доктор технічних наук, професор кафедри економічної експертизи та землевпорядкування Ігор ПЕРОВИЧ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної експертизи і землевпорядкування, протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри, д-р екон. наук, професор Борис ЯЗЛЮК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Геодезія та землеустрій» протокол №1 від 30 серпня 2024р.

Голова групи забезпечення спеціальності, д-р техн. наук, професор

Ігор ПЕРОВИЧ

Гарант освітньо-професійної програми д-р техн. наук, професор

Ігор ПЕРОВИЧ

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ОЦІНКА ЗЕМЛІ ТА НЕРУХОМОСТІ”**

**1. Опис дисципліни
“Оцінка землі та нерухомості”**

Дисципліна “Оцінка землі та нерухомості”	Галузь знань, спеціальність, Ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS –3	Галузь знань 19 “Архітектура та будівництво”	Нормативна дисципліна Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність 193 “Геодезія та землеустрій” Освітньо-професійна програма: Експертна оцінка землі та нерухомого майна	Рік підготовки – 3 Семестр: <i>Денна – 5</i> <i>Заочна – 5</i>
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна – 32 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 14 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин Денна -90 Заочна -90		Індивідуальна робота: 3 год. Тренінг: 6 год. Самостійна робота: <i>Денна – 35 год.</i> <i>Заочна – 78 год.</i>
Тижневих годин - 6 З них аудиторних - 3		Вид підсумкового контролю – Іспит

2. Мета і завдання дисципліни

“ОЦІНКА ЗЕМЛІ ТА НЕРУХОМОСТІ”

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Оцінка землі та нерухомості» є формування у студентів теоретичних знань про методи та інструментарій оцінки землі та нерухомого майна, а також набуття практичних вмінь і навичок у галузі оцінки землі та нерухомості.

2.2. Завдання вивчення навчальної дисципліни

В процесі вивчення дисципліни студенти повинні:

- знати класифікацію об'єктів нерухомості, види вартості об'єктів, цілі та принципи оцінки, випадки обов'язковості її проведення;
 - виконувати розрахунки нормативної грошової оцінки земельних ділянок різних категорій та форм власності;
 - ознайомити з методикою оцінки землі та нерухомого майна, стандартами і технологією їх проведення
 - сформувати практичні навички у сфері оцінки, вміння використовувати спеціальні та довідкові джерела, а також закони України у практичній діяльності;
- сформувати у студентів цілісну систему теоретичних знань дисципліни.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни:

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК14. Здатність застосовувати сучасні методи експертної оцінки нерухомості.

СК17. Здатність до розробки документації із оцінки земель, що забезпечують обґрунтування із виконання комплексу підготовчих робіт.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Передумовами для вивчення дисципліни є знання, отримані в результаті вивчення дисциплін: «Державний земельний кадастр», «Геодезія».

2.5. Результати навчання

РН16. Застосовувати сучасні методичні підходи до оцінки земель та нерухомості.

РН17. Знати принципи оцінки нерухомості.

3. Зміст дисципліни
Змістовий модуль 1.
Нормативна грошова оцінка земель

Тема 1. Оцінка земельних ресурсів.

Види оцінки земель, їх призначення та порядок проведення . Професійна підготовка оцінювачів з експертної грошової оцінки земельних ділянок. Документація з оцінки земель.
Література 1- 11

Тема 2. Нормативна грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення.

Землі сільськогосподарського призначення, їх класифікація. Порядок проведення нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення.

Література 1- 11

Тема 3. Нормативна грошова оцінка земель населених пунктів.

Населений пункт, як категорія та об'єкт нормативної грошової оцінки земель. Порядок розрахунку нормативної грошової оцінки земель населених пунктів.

Література 1- 11

Тема 4. Нормативна грошова оцінка земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Поняття та склад земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення відповідно до Земельного Кодексу України.

Порядок розрахунку нормативної грошової оцінка земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Література 1- 11

Тема 5. Нормативна грошова оцінка земель природно-заповідного та іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.

Поняття та склад земель природно-заповідного та іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення відповідно до Земельного Кодексу України. Порядок розрахунку нормативної грошової оцінка земель природно-заповідного та іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.

Література 1-11

Тема 6. Нормативна грошова оцінка земель водного фонду.

Поняття та склад земель водного фонду відповідно до Земельного Кодексу України. Порядок розрахунку нормативної грошової оцінка земель водного фонду.

Література 1- 11

Змістовий модуль 2.

Експертна оцінка майна та земельних ділянок.

Тема 7. Загальна характеристика процесу оцінки вартості майна.

Структура процесу оцінки. Методичні підходи до оцінки майна. Узгодження результатів, отриманих за допомогою різних підходів. Вимоги до складання звіту про оцінку майна.

Література 1- 11

Тема 8. Оцінка об'єктів нерухомості дохідним підходом.

Сутність дохідного методичного підходу, сфера його застосування. Метод прямої та непрямої капіталізації доходу.

Література 1- 11

Тема 9. Оцінка об'єктів нерухомості за витратним підходом.

Особливості застосування витратного підходу. Методи розрахунку вартості відтворення та вартості заміщення. Визначення зносу об'єктів нерухомості.

Література 1- 11

Тема 10. Оцінка об'єктів нерухомості порівняльним підходом.

Характеристика порівняльного підходу. Коригування даних про об'єкти-аналоги.

Переваги та недоліки підходу.

Література 1- 11

Тема 11. Загальна характеристика процесу оцінки земельних ділянок.

Процедура проведення експертної грошової оцінки. Принцип найкращого та найбільш ефективного використання земельної ділянки.

Література 1- 11

Тема 12. Методичні підходи експертної оцінки земельних ділянок.

Методичний підхід зіставлення цін продажу подібних земельних ділянок.

Методичний підхід капіталізації чистого доходу земельної ділянки.

Методичний підхід урахування витрат на спорудження об'єктів нерухомого майна на земельній ділянці.

Література 1- 11

**4. Структура залікового кредиту
з дисципліни “Оцінка землі та нерухомості”
Денна форма навчання**

	Кількість годин в тому числі					
	Лекції	Практичні	Індивідуальна робота	Тренінг	Самостійна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1						
Тема 1. Оцінка земельних ресурсів.	2	2	2	4	3	Поточне опитування, тести
Тема 2. Нормативна грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення.	2	1			3	Поточне опитування, тести
Тема 3. Нормативна грошова оцінка земель населених пунктів.	2	2			3	Поточне опитування, тести
Тема 4. Нормативна грошова зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.	2	1			3	Поточне опитування, тести
Тема 5. Нормативна грошова оцінка земель природно-заповідного та іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.	3	1			3	Поточне опитування, тести

Тема 6. Нормативна грошова оцінка земель водного фонду.	3	1			3	Поточне опитування, тести
Змістовий модуль 2						
Тема 7. Загальна характеристика процесу оцінки вартості майна.	3	1	1	3	3	Поточне опитування, тести
Тема 8. Оцінка об'єктів нерухомості дохідним підходом.	3	1			3	Поточне опитування, тести
Тема 9. Оцінка об'єктів нерухомості за витратним підходом.	3	1			3	Поточне опитування, тести
Тема 10. Оцінка об'єктів нерухомості порівняльним підходом.	3	1			3	Поточне опитування, тести
Тема 11. Загальна характеристика процесу оцінки земельних ділянок.	3	1			2	Поточне опитування, тести
Тема 12. Методичні підходи експертної оцінки земельних ділянок.	3	1			3	Поточне опитування, тести
Разом	32	14	3	7	35	

Заочна форма навчання

Теми	Кількість годин, в т. ч.			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи
Тема 1. Оцінка земельних ресурсів.	4	2	6	Поточне опитування, тести
Тема 2. Нормативна грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення.			6	Поточне опитування, тести
Тема 3. Нормативна грошова оцінка земель населених пунктів.			6	Поточне опитування, тести
Тема 4. Нормативна грошова зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.			6	Поточне опитування, тести
Тема 5. Нормативна грошова оцінка земель природно-заповідного та іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.			7	Поточне опитування, тести
Тема 6. Нормативна грошова оцінка земель водного фонду.			7	Поточне опитування, тести

Тема 7. Загальна характеристика процесу оцінки вартості майна.	4	2	7	Поточне опитування, тести
Тема 8. Оцінка об'єктів нерухомості дохідним підходом.			6	Поточне опитування, тести
Тема 9. Оцінка об'єктів нерухомості за витратним підходом.			6	Поточне опитування, тести
Тема 10. Оцінка об'єктів нерухомості порівняльним підходом.			7	Поточне опитування, тести
Тема 11. Загальна характеристика процесу оцінки земельних ділянок.			7	Поточне опитування, тести
Тема 12. Методичні підходи експертної оцінки земельних ділянок.			7	Поточне опитування, тести
Разом	8	4	78	

4. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1.

Тема. Правові засади грошової оцінки земель.

Література: 1-11

Практичне заняття 2.

Тема. Теоретичні основи грошової оцінки земель (земельних ділянок) та нерухомого майна.

Література: 1-11

Практичне заняття 2-3

Тема. Нормативна грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення.

Література: 1-11

Практичне заняття 3

Тема. Нормативна грошова оцінка земель промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення.

Література: 1-11

Практичне заняття 4

Тема. Нормативна грошова оцінка земель земельприродно-заповідного та іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення

Література: 1-11

Практичне заняття 4-5.

Тема. Нормативна грошова оцінка земель водного фонду

Література: 1-8

Практичне заняття 5-6

Тема. Загальна характеристика процесу оцінки вартості нерухомості: об'єкт оцінки, його ідентифікація, організація процесу оцінки.

Література: 1-11

Практичне заняття 6-7

Тема. Витратний методичний підхід оцінки нерухомості.

Література: 1-11

Практичне заняття 8.

Тема Дохідний та порівняльний методичний підхід оцінки нерухомості.

Література: 1-11

6. Тренінг з дисципліни

Метою тренінгу з дисципліни «Оцінка землі та нерухомості» є узагальнення, засвоєння та закріплення знань, отриманих на лекційних і практичних заняттях, формування у студентів критичного мислення для пропонування професійних рішень, цілісного бачення і вирішення проблем функціонування містобудівного кадастру.

Успішне проходження тренінгу сприяє посиленню практичної спрямованості у підготовці фахівців за ступенем вищої освіти «бакалавр».

Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.

3. Практична частина реалізовується шляхом виконання завдань у групах студентів у кількості 3-5 осіб з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.

4. Підведення підсумків. Обговорюються результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

Завдання тренінгу

Завдання 1. Види оцінки земель, їх призначення та порядок проведення.

Завдання 2. Землі сільськогосподарського призначення, їх класифікація

Оцінювання результатів тренінгу

Підсумкова оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання двох завдань тренінгу.

7. Самостійна робота

Самостійна робота з дисципліни «Оцінка землі та нерухомості» представляє собою набір локальних завдань, основною метою яких є вивчення структури оцінки земель порядку розроблення тої чи іншої оцінки земель для різних потреб.

Оцінювання результатів самостійної роботи

Самостійна робота оформляється у відповідності зі встановленими вимогами і оцінюється за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання кожного із п'яти завдань роботи.

Критерієм оцінки самостійної роботи є правильність обчислень, повнота аналізу та науково-теоретичний рівень обґрунтування отриманих результатів.

Завдання самостійної роботи

Завдання 1. Порядок проведення нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення.

Завдання 2. Процедура проведення експертної грошової оцінки.

Завдання 3. Документація з оцінки земель.

Завдання 4. Особливості застосування витратного підходу

Завдання 5. Професійна підготовка оцінювачів з експертної грошової оцінки земельних ділянок.

8. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота, індивідуальна робота, робота у групах, тренінг, поточне опитування, тестування, ситуативне моделювання, підготовка і презентація проєктів.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Оцінка землі та нерухомості» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування та тестування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів модульних контрольних робіт;
- оцінювання результатів самостійної роботи;
- інші види індивідуальних і групових завдань;
- іспит.

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

11. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Оцінка землі та нерухомості» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне опитування	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не менше одного разу на два заняття)	Модульна робота по темах 1 -12	Підсумкова оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання двох завдань тренінгу	Підсумкова оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання кожного із п'яти завдань роботи	Структура екзаменаційного білету: тестові завдання (20 тестів по 2 бали за тест) – макс. 40 балів; пит. 1 – макс. 20 балів; пит. 2 – макс. 20 балів; задача – макс. 20 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Проектор ViewSonic PJ 7223	1-12
2.	Підключення до комп'ютера на процесорі Intel Celeron CPU G540(2,5 GHz RAM 2Gb, HDD 500 Gb).	1-12
3.	Монітор Philips 193vV5LSB2	1-12
4.	Програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office, телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox).	1-12
5.	Інформаційні портали з відкритим доступом: https://map.land.gov.ua/ - Публічна кадастрова карта України; http://www.torgy.dazru.gov.ua/auction - Інформаційний портал проведення земельних торгів; https://ngo.land.gov.ua/uk/ - Портал нормативної грошової оцінки землі с/г призначення	1-12

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Боднарук І. Л. Економіка та ринок нерухомості: конспект лекцій / І. Л. Боднарук. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2021 - 120 с.
2. Боднарук І. Л. Економіка та ринок нерухомості : методичні вказівки для самостійної роботи / І. Л. Боднарук. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. - 23 с.
3. Боднарук І. Л. Економіка та ринок нерухомості : практикум / І. Л. Боднарук. - Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020
4. Сметантина Н. В. Оцінка бізнесу та нерухомості: навч. посіб. / Н. В. Сметантина, Я. П. Квач, В. О. Улибіна, А.В. Андрейченко, К. С. Левінський / за заг. ред. проф. В. Р. Кучеренко. - 2-ге вид. - Одеса: Астроприн, 2018. - 234 с. Режим доступу: <http://surl.li/iaysk>
5. Пазинич В. І. Оцінка об'єктів нерухомості: навчальний посібник/В.І. Пазинич, Л.А. Свистун-К. Центр учбової літератури, 2019.- 434 с. Режим доступу: <http://surl.li/iaurp>
6. Оцінка та управління нерухомістю: навчальний посібник / [В. Р. Кучеренко, М. А. Заєць, О. В. Захарченко, Н. В. Сметантина, В. О. Улибіна]. - Одеса: Видавництво ТОВ «Лерадрук», 2018. - 272 с. Режим доступу: <http://surl.li/uurj>
7. Калінеску Т. В. Оцінювання майна : навч. посіб. / Т. В. Калінеску, Ю. А. Романовська, О. Д. Кирилов. - К. : ЦУЛ, 2022. - 311 с. Режим доступу: http://culonline.com.ua/Books/Ocinuvannya_mayna_Kolesnik2012.pdf.
8. Наказ Державного комітету України по земельним ресурсам. Стандарт СОУ ДКЗР 0032632-012:2009 „Оцінка земель. Правила розроблення технічної документації з нормативної грошової оцінки земель населених пунктів”. Зареєстровано ДП "Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості" за №32595752/1927 від 10 вересня 2009 року.
9. Перович Л.М. Оцінка нерухомості: навч. Посібник / Л.М. Перович, Ю.П. Губар. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2010. – 296с.
10. Bodnaruk I.L. (2018), «Research of organizational and economic forms of functioning of activities of development companies on the real estate market in the Ivano-Frankivsk city», Sciences of Europe (Praha, Czech Republic) -VOL 3, No 33, pp. 14-18.
11. Розум Р.І., Буряк М.В., Вітровий А.О., Волошин Р.В. [та ін.] Геодезія та землеустрій: монографія; за заг. ред. Р.І. Розума. – Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 247 с. <http://surl.li/iprta>

Інформаційні ресурси

1. Про оцінку земель: Закон України від 11.12.2003 року № 1378-IV. [Електронний ресурс].-Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>, вільний. – Назва з екрана.
2. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 року № 2658. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>, вільний. – Назва з екрана.
3. Про затвердження Методики оцінки майна// Постанова Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2003 р. №1891. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1891-2003-%D0%BF>, вільний. - Назва з екрана.
4. Податковий кодекс України //Кодекс від 02.12.2010 за № 2755-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>, вільний. - Назва з екрана.
5. Земельний Кодекс України//Закон України від 25.10.2001 за № 2768- III [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>, вільний. - Назва з екрана.
6. Загальнонаціональна (всеукраїнська нормативна грошова оцінка земель

- сільськогосподарського призначення, [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://ngo.land.gov.ua/>, вільний. - Назва з екрана.
7. Публічна кадастрова карта [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://map.land.gov.ua/kadastrova-karta>, вільний. - Назва з екрана.
8. Про затвердження Класифікації видів цільового призначення земель: Наказ Держкомзему від 23.07.2010 р. № 548 [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1011-10>, вільний. - Назва з екрана.
9. Про експертну грошову оцінку земельних ділянок: постанова Кабінету міністрів України від 11 жовтня 2002 р. № 1531 [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1531-2002-%D0%BF>, вільний. - Назва з екрана.
10. Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру: постанова Кабінету міністрів України від 17.10.2012 р. № 1051 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-%D0%BF#n3>
11. Про затвердження Методики оцінки об'єктів оренди: постанова Кабінету міністрів України від 10 серпня 1995 р. № 629. [Електронний ресурс] : Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/629-95-%D0%BF#Text>
12. Про затвердження Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» : постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 року №1440. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF>, вільний. – Назва з екрана.
13. Про затвердження Національного стандарту № 2 «Оцінка нерухомого майна»: постанова Кабінету міністрів України від 28 жовтня 2004 року №1442. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1442-2004-%D0%BF>, вільний. – Назва з екрана.
14. Про затвердження Національного стандарту № 3 «Оцінка цілісних майнових комплексів»: постанова Кабінету міністрів України від 29 листопада 2004 року №1655. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1655-2006-%D0%BF>.
15. Національний стандарт №4 "Оцінка майнових прав інтелектуальної власності" від 3 жовтня 2007 року №1185. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1185-2007-%D0%BF>, вільний. – Назва з екрана
16. Офіційний сайт Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://land.gov.ua/>
17. Українське товариство оцінювачів (Офіційний сайт) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uto.com.ua>
18. Фонд державного майна України (Офіційний сайт) [Електронний ресурс]. -Режим доступу:<http://www.spfu.gov.ua/ua/content/spf-estimatebasereport.html>
19. Про затвердження Порядку ведення єдиної бази даних звітів про оцінку Фонду державного майна; Наказ, Порядок, Форма типового документа[...] від 17.05.2018 за № 658 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0677-18>, вільний. – Назва з екрана.
20. Про затвердження Положення про порядок рецензування звітів про оцінку майна та майнових прав рецензентами, що працюють у штаті Фонду державного майна України, його [...] //Фонд державного майна; Наказ, Положення від 31.10.2011 р. за № 1585/1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1351-11#n15>, вільний. – Назва з екрана.

21. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності //Фонд державного майна; Наказ, Порядок, Форма [...] від 10.06.2013 р. № 796. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-13#n19>, вільний. – Назва з екрана

Неурядові організації

1. ІРЦ «Реформування земельних відносин в Україні» («Моя Земля») - інформаційна підтримка земельної реформи в Україні – <http://myland.org.ua>
2. Асоціація «Земельна спілка України» (заснована групою землевпорядних організацій та установ): <http://zsu.org.ua>
3. Асоціація міст України (посилання на локальні нормативно-правові акти з питань регулювання земельних відносин) – www.auc.org.ua